

משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן

ט.

עין משפט
נר מצוה

א [טושי"ע א"ח קימן קמנו
סעיף ג:]
פה ב טושי"ע י"ד סי' רמב
סעיף טו כהנ"ה:

א [ג. שנת 5. ערך 1. ע"ש
מנחות ק. מדות פ"ד מ"ו,
ט. שנת 7. ע"ש.] א. שנה
ב. ספרד ק"ו. ד. שנת 6.
ג. [מלמ"ח. ט. 1] ב. שנה
למא ופקשה. ו. ע"ש
מוספות שנת 5. ד"ה מלמ"ח
ומס' מנחות ק. ד"ה ללא
ונערכו. ד"ה כמון.]

מוסרין לישא ערב הרגל. כלומר מותר
יומי לא חשיב מערב שמהה: **עיקר עירחא.** דנישואין זיוס ראשון דנישואין: **לחד יומא לא משהו אינשי.** כלומר כיון שאינו יכול
להתחיל אלא בערב הרגל אין מומתיין
יומי שמהה להכא ולהכא לחנוכה הבית ולרגל: **ודלמא מינער לא נערינן.** נישואין עד הרגל כי היכי דלא נער שלמה אכל אי מתרמי
ליה עבדי: **אי הכי.** דהיכא דאי
איקרי ליה עבדי איבעי ליה לשיורי
בזנין עד הרגל כי היכי דליתרמי
ליה חנוכה הבית צרגל: **אמה בליא**
עורב. הגג כלה ומקלר למעלה
עד כלמה ומחפין אותו סס צברול
ובמסמרים כדי שלא ישבו העורבים
עליו וכו' לא חשיב כזנין: **ודלמא**
אמה בליא עורב נמי לורך בנין הוא.
לכתי לא שמייה. אלא כל היכא
דליתרמי ליה לנישואין צרגל לא
יעינן מנלן דלא עבדינן: **שמע מינה**
הני לחוד. דלא מני למיעבד ליה
צחוד אפילו מתרמי: **לא עשו ישראל**
יוס כפורים. לפי שצבעה ימים
שלפני סוכות כל יום עשו שמהה
ומסתה דכתיב ויעש שלמה צעת היא
את החג שבעת ימים ושבעת ימים
לרבעה עשר יום: **וקרבן יחיד.** של
שלישים: **דאיסור סקילה.** דחמור
מכרת: **וקרבן זכור.** דמה שהיו
מקריבין זימי חנוכה הבית קרבן זכור
הוא: **הפס.** צמטקן דגבזה הו
קרבנות: **הכא.** צחנוכה הבית
הדיוט משתה: **הכא נמי ליעבדו.**
קרבנות מיכל לא ילכו: **זיוס**
השמיני. ומשמע לן יום 7 היינו
שבת: **דלמא שביעי לקרבנות.** שש
הקריב נשיא ששי צערב שבת מקריב
נשיא שביעי צלחד שבעת ומאי
שביעי עשירי לקרבן נשיא: **זיוס**
עשירי עשר יום. האי יום יתירא
משמע מה יום לרוף שאין צו הפסק
אף כולו י"א יום לרוף לילכה הפסק
צינמיים אפילו שבעת: **דלמא ימים**
הראויין. למשתה עבדי משתה
לאפוקי יום הכפורים: **גמר יום יום**
מהפס. מנשיאים למשקן דגמרינן
מתרי קראי דהוו לרופים אפילו
שבעת אף משתה דחנוכה הבית הוו
י"ד לרופים אפילו ציניה[ב]: **זין כ"ד**
רננות. כתיבי צפרשה[ט] זין כ"ד
ומתנה ומפלגה וצקשה[ט]: **פרשה**
נדרים. מסכת נדריס: **זיוס**
השמיני. של חג היינו צעשירי
ושמיס: **וכתיב וזיוס עשירי ושלשה.**
אלמא דצעשירי ושמיס וצעשירי
ושלשה איפטרנו מיניה: **לא לורה.**
כלומר כתיבי: **פלס מעגל רגלך.**
כלומר שקול מנות ועיין בהן אלו
מזוה גדולה ועשה הגדולה: **וכתיב**
ארה חיים פן תפלו. דמשמע כל מזוה
שתבא לידך עשה אותה זין גדולה זין
קטנה ואל מניח קטנה מפני הגדולה:
מזוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים.
תפלו פלס מעגל רגלך שמתעשה
אתה הגדולה ותצריך עשו קטנה:
ובמלוה

תורה אור השלם

1. ידעש שלמה בעת
הדיא את החג וכל
ישראל עמו קהל גדול
מלבוא חמת עד נחל
מצריה לפני ה' אלהינו
שבעת ימים ושבעת
ימים ארבעה עשר יום:
מלכים א ח טו
2. יתיה המקריב ביום
הראשון את קרבנו
הראשון בן עמינדב למשה
יהודה: במדבר ז יב
3. ביום השביעי נשיא
לכני אפרים אלישבע בן
עמינדב: במדבר ז טו
4. ביום שביעי עשר יום
נשיא לכני אשר פגמאל
בן עקב: במדבר ז טז
5. ביום שביעי עשר יום
נשיא לכני נפתלי אהרן
בן עקב: במדבר ז טז
6. ביום השמיני שלח
את הקעב ויברכו את
המלך וילכו לאהליהם
שמחים וטובי לב על כל
השובה אשר עשה ה'
לקרוב עבדו ולישראל
עמו: מלכים א ח טו
7. שאו פשירי ראשיכם
ודגשאו פתחי עולם
ויבאו מלך התבוא:
תהלים כ ד
8. ה' אלהים אל תשב
פני משיתוך וקרה
לחסדי דודי עבדך:
דברי הימים ב ו מב
9. וביום עשירי ושלשה
לחדש השביעי שלח את
העם לאהליהם שמחים
וטובי לב על השובה
אשר עשה ה' לקרוב
ולשלמה ולישראל
עמו: דברי הימים ב ז
10. פלס מעגל רגלך
וכל דרכיך יבנה:
משלי ד כו
11. ארח חיים פן תפלו
וגו מעגלתיך לא תדע:
משלי ה ו

הגהות הב"ח

א) נמי צלמה כליא עורב.
ב) לון לון לוי ומיעת
העורבי אלא שמעב וכן פי
הערך אלא שמעב דמקל
ראשון לא היה לורך בלמא
עורב ע"ש והמוס' צמטקן
ר' עקיבא כחו דמוכח כפין
שהיה צמקש ראשון כליא
עורב:

גליון הש"ס

גמ' דקדושתו קדושת
עולם. עיין שבעות טו ק"ח
ע"כ מוס' ד"ה קדושתו:

איבעי ליה צמינר עד החג.
כדי שלא יצטעלו ישראל
ממלאכתן כל כך: **איבעי ליה**
אשיורי באמה בליא עורב. שלא
היה לורך הצנין כ"כ ואע"פ שהוא
מהצנין כדי שלא יצילו הטומאה אין
זה לורך כל כך וגם צעעת הצנין
צומן שלא היה השכינה שורה בו
לא היה לורך ":

כאן
ושבעת ימים ארבעה עשר יום ואם איתא דמעריבין שמחה איבעי ליה
למינר עד החג ומיעבד שבעה להכא ולהכא ודלמא מינר לא נטרינן
והיכא דאתרמי עבדינן איבעי ליה לשיורי פורתא שיורי בנין בהמ"ק לא
משיירינן איבעי ליה לשיורי ⁶ באמה ⁶ כליא עורב אמה כליא עורב צורך
בנין הבית הוא אלא מדמייטר קרא מכדי כתיב ארבעה עשר יום שבעת
ימים ושבעת ימים למה לי שמע מינה הני לחוד והני לחוד א"ר פרנך א"ר
יוחנן אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכפורים והיו דואגים ואומרים
שמה נתחייבו שונאיהן של ישראל כלייה יצתה בת קול ואמרה להם
כולכם מזומנין לחיי העולם הבא מאי דרוש אמרו קל וחומר ומה משכן
שאין קדושתו קדושת עולם וקרובן יחיד דוחה שבת דאיסור סקילה מקדש
דקדושתו קדושת עולם וקרובן צבור ויום הכפורים דענוש כרת לא כ"ש
אלא אמאי היו דואגים התם צורך גבוה הכא צורך הדיוט הכא נמי מיעבד
ליעבדו מיכל לא ניכלו ולא לישתו אין שמחה בלא אכילה ושתייה ומשכן
דדחי שבת מנלן אולימא מדכתיב ² ביום הראשון ³ ביום השביעי דלמא
שביעי לקרבנות אמר רב נחמן בר יצחק אמר קרא ⁴ ביום עשתי עשר
יום מה יום כולו רצוף אף עשתי עשר כולן רצופין ודלמא ימים הראויין
כתיב קרא אחרניא ⁵ ביום שנים עשר יום מה יום כולו רצוף אף שנים
עשר יום כולן רצופין ודלמא הכא נמי ימים הראויין אם כן תרי קראי למה
לי ומקדש דרוחה יום הכפורים מנלן אולימא מדכתיב ארבעה עשר יום
ודלמא ימים הראויין גמר יום יום מהתם יצתה בת קול ואמרה להם כולכם
מזומנין לחיי העולם הבא ומנלן דאחיל להו דתני תחליפא ⁶ ביום השמיני
שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל
השובה אשר עשה ה' לדוד עבדו ולישראל עמו לאהליהם שהלכו ומצאו
נשיהם בטהרה שמחים שנהנו מזיו השכינה וטובי לב שכל אחד ואחד
נתעברה אשתו בבן זכר על כל הטובה שיצתה בת קול ואמרה להם
כולכם מזומנין לחיי העולם הבא לדוד עבדו ולישראל עמו בשלמא
לישראל עמו דאחיל להו עון יום הכפורים אלא לדוד עבדו מאי היא אמר
רב יהודה אמר רב ⁷ בשעה שביקש שלמה להכניס ארון למקדש דבין
שערים זה לזה אמר שלמה עשרים ארבע רננות ולא נענה פתח ואמר ⁷ שאו
שערים ראשיכם וגו' ולא נענה כיון שאמר ⁸ ה' אלהים אל תשב פני
משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך מיד נענה באותה שעה נהפכו פני שונאי
דוד כשולי קדירה וידעו הכל שמחל לו הקב"ה על אותו עון ר' יונתן בן
עסמי ⁹ ורבי יהודה בן גרים תנו פרשת נדרים בי ר' שמעון בן יוחי איפטר
מיניה באורתא אמרו ליה למדתנו רבינו ² תלמיד שנפטר מרבו ולן באותה העיר
צריך ליפטר ממנו פעם אחרת שנאמר ביום השמיני שלח את העם ויברכו
את המלך וכתיב ⁹ וביום עשירי ושלשה ושלשה לחדש השביעי שלח את העם אלא
מכאן לתלמיד הנפטר מרבו ולן באותה העיר צריך ליפטר ממנו פעם אחרת
א"ל לבריה בני אדם הללו אנשים של צורה הם זיל גביהון דליברכוך אול
אשכחינהו דקא רמו קראי אהרדי כתיב ¹⁰ פלס מעגל רגלך וכל דרכיך יבנו
וכתיב ¹¹ אורח חיים פן תפלו לא קשיא כאן במצוה שאפשר לעשותה על ידי אחרים

מותרין בערב הרגל. קשיא
לכולהו. ופרקינן מאן
דאמר משום שמחה יעיקר
שמחתו חד יומא הוא,
והוא יום הכנסת הכלה
בערב יום טוב. וכן נמי
שאמר משום טירחא,
לא כ"י אבא דאמר עלת
לאתא נפקת מרותחא. מאן
דאמר משום פריה ורביה,
לחד יומא לא משהו
לחד יומא. ומנא לן דאין
מערבין שמחה בשמחה,
דכתיב ויעש שלמה את
החג. וכל ישראל עמו קהל
גדול מלבוא חמת עד נחל
מצרים לפני ה' אלהינו
שבעת ימים ושבעת ימים
ארבעה עשר יום.
ואסיקנא, מדמייטר קרא,
מכדי כתיב ארבעה עשר
יום, שבעת ימים ושבעת
ימים למה לי, אלא ש"מ
שמחת חינוך לבד ושמחת
החג לבד. אמר ר' פרנך
אמר ר' יונתן אותה שנה
לא עמו ביום הכפורים,
דכתיב שמחה ואין שמחה
בלא אכילה. מאי דרוש,
שאין קדושתו קדושת
עולם דהא יש אחריו
קדושה. וקרובן הנשיאים
קרובן יחיד הוא ולא קרוב
צבור. ודחי שבת שהוא
איסור סקילה והקריבו
ביטול כדכתיב ביום
עשתי עשר יום, (ו) ביום
וביום דכתב קרא למה לי,
אלא ללמד מה יום כולו
רצוף אף שנים עשר כולן
רצופין הקריבו בהן
והשבת בכללן. מקדש

שקדושתו קדושת עולם דאין אחריו היתר, וקרובן צבור, ויום הכפורים דאיסור כרת הוא, לא כל שכן דנידחי ליה. והיו דואגין שמה נתחייבו כלייה. דאמרי, התם במשכן לא דחו שבת אלא בהקרבנות קרבנות דצורך גבוה
נינהו אבל יום הכפורים דאיסור באכילה ושתייה שהיו צורך הדיוט. יצאת כל קול ואמרה להם כולכם מזומנים לחיי העולם הבא שלא נתכוונתם אלא למצוה. ומניין שמחל להם, שנא' ביום השמיני שלח את העם ויברכו
את המלך וילכו לאהליהם. שהלכו ומצאו נשיהן טהורות. שמחים. שנהנו מזיו שכינה. וטובי לב, שכל אחד ואחד נתעברה אשתו זכר. על כל הטובה אשר עשה ה' לדוד עבדו, שהודיע לכל שמחל לו עון בת שבע
ומיתת אוריה, שלא נענה שלמה בנב בעת שדבקו שערים זה בזה ולא נפתחו שיכנס הארון, אלא כשאמר ה' אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך, מיד נרדע לכל שמחל חקי לדוד עבדו אותו עון. ולישראל
עמו, שיצאת בת קול ואמרה כולכם מזומנים לחיי העולם הבא. ר' יונתן בן עבדיא ר' יהודה בן גרים תנו נדרים בי ר' שמעון בן יוחי, איפטר מיניה באורתא. בצפרא נמי אתו וקא מפטרי, אמר ליה ולא כבא איפטריתו,
(2) אמרו לו ליחמתנו רבינו תלמיד הנפטר מרבו ולן וכו'. שדי לגבייהו בריה וליברכיה, אול אשכחינהו דמפריש פלס מעגל רגלך במצוה (שאי אפשר) [שאפשר] לעשותה על ידי אחרים.

6) דכתיב ר' אבה מנלן צינמינן כאן הלכה ו' א"ר ע"ה בלח נלחא נפקת ערומתא.